

Nr 641

Av herr Carlsson, Eric, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 30, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

(Lika lydande med motion nr 764 i Andra kammaren)

I propositionen nr 30 föreslås sänkning av repartitionstalet vid fastighetsbeskattningen från 2,5 till 2. Denna sänkning svarar mot en höjning av taxeringsvärdena med 25 procent. I den mån taxeringsvärdena uppskrives med mindre än 25 procent inträffar sålunda ett skattebortfall för kommunerna. Beträffande skogs- och vattenfallsfastigheter synes den pågående fastighetstaxeringen inte medföra någon nämnvärd höjning av taxeringsnivån. I många fall noteras t. o. m. en sänkning av taxeringsvärdena i fråga om sådana fastigheter. För ett flertal skogs- och kraftverkskommuner medför propositionen sålunda ett betydande bortfall av skatteunderlag. I allmänhet gäller detta sådana kommuner som redan förut har ett svagt ekonomiskt underlag.

Naturligtvis bör denna fråga uppmärksammas i första hand vid utformningen av kommunalskatteutjämningen. Departementschefen har i den förevarande propositionen ställt i utsikt att skogs- och vattenfallskommunernas situation skall beaktas i den aviserade propositionen om kommunal skatteutjämning. Jag vill givetvis understryka angelägenheten av att utjämningsystemet får en sådan utformning att skogs- och vattenfallskommunernas intressen så långt möjligt kan tillgodoses.

Det synes mig emellertid nödvändigt att ytterligare åtgärder vidtas till förbättrande av skogs- och vattenfallskommunernas ekonomiska situation. Kraftverken och skogsegendomarna i ifrågavarande kommuner ägs i stort sett av andra än fysiska personer. I den promemoria som ligger till grund för propositionen diskuterades möjligheten att bibehålla gällande repartitionstal — 2,5 — för fastigheter som ägs av andra juridiska personer än dödsbon. Tyvärr frångick utredningsmannen denna tanke. Förslaget har emellertid tillstyrkts av ett flertal remissinstanser.

Jag föreslår att repartitionstalet vid fastighetsbeskattningen bibehålles vid 2,5 för fastigheter, som ägs av juridiska personer — med undantag för fastigheter som ägs av dödsbon eller av bostadsförening, bostadsaktiebolag eller allmännyttigt bostadsföretag, för vilka repartitionstalet bör fastställas till 2 i enlighet med förslaget i propositionen.

I vissa fall medför fastighetstaxeringen såsom framhållits sänkta värden för vattenfalls- och skogsfastigheter. Ytterligare åtgärder till förstärkning av skogs- och vattenfallskommunernas ställning synes mig därför böra övervägas. I detta syfte bör prövas frågan om en ändrad fördelning mellan kommunerna av beskattningsföremålen. I viss utsträckning har kraftverks- och regleringsdammskommunerna härvidlag tillerkänts en förstärkt ställning genom riksdagsbeslutet 1963 beträffande reglerna för fördelning av inkomst av kraftverksrörelse. Huvudkontorsandelen av rörelseinkomsten minskades då till 5 procent, medan produktionskommunens minimiandel samtidigt höjdes till 30 procent av inkomsten av försäljning av den av företaget producerade kraften.

I fråga om rörelseinkomster i övrigt gäller i stor utsträckning att huvudkontorsandelen upptages till 10 procent. Enligt min mening finns det i regel inte skäl att beräkna så stor del av inkomsten på huvudkontorskommunen. I de fall då produktion inte äger rum i huvudkontorskommunen torde det för övrigt kunna övervägas att helt bortta huvudkontorsandelen. Den inkomst som återstår efter huvudkontorsandelen beräknas enligt gällande praxis till två tredjedelar på produktionskommunen och till en tredjedel på försäljningskommunen. Enligt min mening kan det ifrågasättas om inte en större andel bör föras på produktionskommunen. De problem som jag här aktualiserat gäller i viss utsträckning även beträffande skogsegenomar som tillhör förvärvskällan jordbruksfastighet. Det synes mig angeläget att frågan om beskattningsföremålens fördelning mellan kommunerna skyndsamt upptages till prövning i det syftet att skogs- och vattenfallskommunerna bör tillföras ett ökat skatteunderlag.

Med anledning av vad ovan anförts får jag hemställa,

1. att riksdagen måtte besluta att repartitionstalet vid fastighetsbeskattningen må bibehållas vid 2,5 för fastigheter som ägs av andra juridiska personer än dels dödsbon, dels bostadsföreningar, bostadsaktiebolag eller allmännyttiga bostadsföretag; samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig författningstext;

2. att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning av frågan om beskattningsföremålens fördelning i syfte att tillföra främst skogs- och vattenfallskommunerna ett ökat skatteunderlag.

Stockholm den 16 mars 1965

Eric Carlsson